

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.
3 óra 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés

és egyéb küldemény

czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Főelős szerkesztő: Schaberi József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Nemzeti föladat.

I.

Kolozsvár, decz. 30.

Mennyi ér egy ember?

Tudós vegyészek elemeire bontották az emberi testet és kimutatták apróra, hogy mennyi arany, ezüst, mész, vas és más anyag van benne és a fillérekig kiszámították mennyit ér? Tudós törvényszékek bíraskodtak azelőtt, hogy mennyit ér az emberi lélek? és megtudtuk, hogy Svédországban tizenhatezer, Angliában huszezer, Amerikában százezer koronát ér meg az emberi lélek, még akkor is, ha megvált már a testtől.

Hát Magyarországon?

Erről nem tud senki semmit. Nálunk nincs értéke az embernek, még akkor sem, ha élet van benne. Nincs értéke a hadseregben, nincs a politikában, nincs sehol.

Évtizedek óta vándorol ki a nép, a magyar nép, amelyről Széchenyi azt mondotta, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni, oly kevés a magyar. De ki törődik ma Széchenyivel, s ki indul azután, amit ő mondott? Senki. Hiszen elég gazdagok vagyunk mi, hogy bőkezűen szórjuk szét a világ minden jaja felé azt a legbecsebb drágakövet, ami bérceink közt található, — ami fájdalom, csak is itt található: a magyar népet. Más, negyven, hatvan, százmillió lakosu államok érthetetlenül fukarok tekintetben; ők védelmezik népüket, még határaikon túl is. Óvják attól, hogy levesse nemzeti érzését, hogy beolvadjon az idegen közé; de hát ez csunya fukarság. A magyarnak ez soha sem volt természete; jellemében van a bőkezűség. Kincsekkel már nem dobálóztunk; hát legalább azt a kincset szórjuk el bőkezűen, amit még nem

tudunk elkölteni, a legnagyobbat, amely csak képzelhető: a magyar népet.

Évszázadok óta élünk itt más nemzetekkel együtt. Rokonunk nincs sehol a földkereken. Magunk vagyunk, fényesebben elszigetelve, mint Anglia. Mit tettünk arra, hogy ezeket magyarrá tegyük? Harezban, békében irányult-e valaha egyetlen lépésünk oda, hogy csekély nemzetünk számát növeljük?

Nem.

Ahelyett hagyjuk, hogy még az a rész is, amely valóban magyar, pusztuljon, veszszen; hogy fusson innen, ősi hazájából és kallódjék el idegen népek forgatagában.

Miért van ez? Ki az oka, hogy ez a nemzeti öngyilkosság folyik szüntelenül, lassu méregként sorvasztva el nemzeti erőnköt, sőt magát a nemzetet? Kinek lett volna kötelessége tenni valamit ez ellen? Kétségkívül első sorban kormányainknak, amelyeknek lelkén nem ez az egyetlen bűn, de bizonyára ez a legnagyobb. Köznapi czélokot kergetve, nem érezték soha egy nagy, erős, gazdag nemzet, szükségét; sőt talán az még hátráltatta volna őket czéljaikban — miért igyekeztek volna hát azt teremteni?

De nem kevésbé hibás benne társadalmunk is. Hisz államférfiaink rég óta nem vezetik a nemzetet, hanem csak élén vannak. Tánczolnak, mint a vízbedobott fa a habokon; rajtuk látni, hogy a víz hullámszik; de a mozgó erő nem tőlük származik és cél, irányt annak nem ők adnak. Tolatják magukat az eseményektől, de nem okozzák és nem használják ki azokat; arra nem elég erősek, erre nem elég bölcssek.

Annál inkább kellene társadalmunknak követnie el minden lehető mulasztás pótlására. Hisz

másutt is a társadalom az, amely legtöbbet tesz a nemzeti feladatokban; az Eintracht az Alldeutscher Verbaud, az olasz irredentista egyletek, a román Liga, — melyeknek oly káros hatását magunkon láthatjuk, — nem állami egyletek. Mégis tudnak tenni; tudnak használni maguknak és ártani másnak. Csak mi nem tudunk mást, mint jajgatni pusztulásunkon, nem nyujtva ki a kisujjunkat sem, hogy segítsünk magunkon.

Még itt Erdélyben sem, ahol legégetőbb a veszedelem és legsürgősebb volna a teendő. Egy-két lelkesültebb ember rég kiabálja fülünkbe a travesztált mondást: „ist Siebenbürgen verloren, ist Ungarn verloren”; a marosvásárhelyi kamaraminden jelentése egy-egy újabb gyászjelentés nemzetünk haldoklásáról — még sem mozdulunk.

Lesz-e másképp? Lesz-e úgy, ahogy lennie kell...

A részletüzeletről.*)

Valami mondva csinált közgazdász egy fővárosi lap mondva csinált közgazdasági rovatában egy cikket közölt, amelyben merészen azt állítja, hogy a nemzet közép- és alsó osztálya elszegényedésének a magyar kereskedők főleg az okai és pedig az általuk forszírozott hitel- és részlet-üzlet által.

Tudom és meg is vagyok róla győződve, hogy a komoly olvasó a zöldséget nem vette be és a magyar kereskedőket súlyos vádakkal illető e cikkel nem azonosította magát, azonban én nagyon hálás thémának találtam, hogy főként a részletüzeletről némi felvilágosítást nyujtsak a mondva csinált közgazdásznak és bebizonyítsam azt, miszerint a magyar kereskedő, amidőn egyrészt valóságos dicséretes jótékonyt gyakorol a rizikó részletüzlettel, másrészt nem nyire nem védi e dicséretes tényét az állam és törvényei.

A magyar föld elszegényedését semmiféle statisztika nem képes úgy bizonyítani, mint a hitel, a részlet-üzlet.

*) Jelen cikket a „Kereskedelmi Szemle” tegnapi számából vettük át, s mint közérdekű dolgot minden megjegyzés nélkül közöljük. Szerk.

Mert amely állam népe, közép- vagy alsó osztályának csak a megélhetésre van kitartó ereje, ott a kereskedelemben is ismeretlen fogalom a hitel, a részlet-üzlet.

A magyar kereskedő fájdalom, a legjobban tudja a magyar közép- és alsó osztály végtelen elszegényedését, mert ma már azon a ponton állunk, hogy üzlet nem is reusálhat hitel- és részlet nélkül.

És eltekintve ettől, a legnagyobb baj ott van, hogy a magyar kereskedőkben nincs kartársi kapocs, amely őket összetartsa, 75 %-a a legégszégtelebb konkurrencziát fejt ki egymás kétszerez megkárosítására, mert hiszen a hitel- és részlet-üzlet rizikóval jár és az esetleg felmerülő veszteségek fedezésére is gondolnunk kellene akkor, a mikor egymásra licitálunk az árak lenyomásában.

A hitel- és részlet-üzlet ma már hazánkban nagymérvben elterjedett a közép- és alsó osztály szegényedése miatt s így méltán megkövetelhetők mi kereskedők az államtól, akik fentartásához oly nehéz adóterhekkel járulunk, hogy amidőn a nehéz helyzetben segítségükre sietünk embertársainknak, biztosítsunk is a törvény erejével a jóhiszeműségünkre utazó iparlovagokkal szemben.

A mai nehéz helyzet talán senkit sem sújt oly érzékenyen, mint bennünket, kereskedőket, úgy, hogy egy-egy nagyobb kaliberű szélhámós esetleges becsapása üzletünket egész alapjában megingathatja.

Csak egyszerű példaként hozok fel saját üzletkörömből precedens esetet annak bizonyítására, hogy mi kereskedők abszolút semmi jogvédelemben nem részesülünk a szélhámósok ellen.

Bejön üzletembe egy nő vagy férfi, részletre vesz egy varrógépet vagy kerékpárt s amint üzletemből kivitte, már többé nem az enyém, tehet vele bátran azt, ami jól esik, holott a vételár alig $\frac{1}{25}$ -ét vagy $\frac{1}{50}$ -ed részét fizette csak meg.

A külállamok legtöbbje humanusan gondolkozik e tekintetben a kereskedők érdekeiről és szerény véleményem szerint ez kötelessége is az államnak, hogy a hitel- vagy részlet-üzlet árura csak a vételár teljes kiegyenlítése után nyerjen tulajdon jogot a vevő és a szélhámósok a legszigorúbban üldöztessék.

Ezzel szemben mi történik nálunk? — nem hogy jogvédelemben részesülünk, de még jobban megnyírbálják a szélhámósok útját. Itt van az új perrend 34. §-a. Ugyan melyik kereskedő fogja megköszönni, hogy

a jövőben kizárólag tartózkodási helyén perelheti megugrott adósát.

Azt mondják a hitelezés korlátozása inscenálta e §-t.

Ez nagyon szép, de ha a hitelezés korlátozására törekszik a kormány, akkor minden téren és minden oldalról tegye egészségesse is a helyzetet, mert addig hiába korlátozza a hitelezést és addig erkölcsi kötelessége a nagy adóterheket viselő kereskedők anyagi érdekeit törvényekkel megvédeni.

Bernáth E. Sándor.

Az univerzitás.

Kolozsvár, decz. 30.

Tegnap ezikkünk érthető konsternációt okozott az egyetemen. Igen élénken tárgyalták a hirt, melynek valóságát ugyan nem vonták kétségbe — nem is lehetett volna — de azt remélték, hogy az eset meg fog maradni az egyetem falai között. Hogy nem így történt, hogy a hír a sajtóba is belekerült s ilyenformán a vizsgálat előforduló felületességekről a nagy közönség is tudomást szerzett, ez igen kinosan érintette különösen a tanári kart, melyre az egész dolog ódioma háramlik.

De végre is, a nagyságos urak nem vehetik zokon, ha ezekről az apró tévedésekről más is tudomást szerez, annál kevésbbé, mert mint értesülünk, ez az eset nem áll magában. Megtörtént ez már azelőtt ismételt és épen ez volt az, ami a baleset hőstét fölbátorította, hogy igazságát követelje. Mindamellert értjük, hogy a tanári kar jobban szeretne volna, ha az eset, amint remélték, titokban marad, mert hogy az ilyesmi árt az egyetem tekintélyének, az bizonyos. Ambár-vigasztalódnak azzal a népszerűséggel, melyet az ilyen esetek a tanuló ifjúság körében az egyetemnek szereznek. Kérem, egy olyan egyetem, amelyen tévedésből is lehet diplomát szerezni, nem is épen olyan — kellemtelen . . .

Természetesen a vizsgázókra nézve.

Azért van azután, hogy az utóbbi időben annyira sok budapesti jogász jön le Kolozsvárra vizsgázni. Eltekintve attól, hogy itt nincs több vizsgáló-bizottság mint Pesten, a jelöltet tehát nem érheti az a kellemetlenség, hogy egyik tanár könyvéből elkészülve, más tanár elé jut s annál, mert nem az ő tanítása szerint készült, elbukik — még az az előnye is megvan, hogy tévedésből átmegy. De sőt a rossz nyelvek azt is beszélik, hogy volt rá eset, mikor a vizsgázó egészen más valaki volt, mint aki az ő feleletei alapján a diplomát megkapta. Szóval: a diák-élelmesség kitalálta a pótkávé mintájára a pótdiákot is. Ebben pedig segítségére volt az is, hogy ugyanazon rossz nyelvek szerint a vizsgákon még az *index-képpel való összehasonlítást is igen gyakran megelőzik*.

Ennek is része van azután abban, hogy egyetemünk vizsgázóinak száma az utóbbi években annyira megsaporodott és hogy kezd már ugyanarra a hirnévre tenni szert, mint egyes gimnáziumok, ahol csak a — *lovaknak* nem adnak érettségit. S ez a felfogás nem egészen burkolt megjegyzések alakjában még a fővárosi sajtóba is utat talált.

Nem fog tehát ártani, ha a tanári kar egy kissé izgatott. Talán a jövőben egy kissé több körültekintéssel jár majd el a vizsgáknál.

Rablás az országuton.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, decz. 30.

Tenkei tudósítónk vakmerő rablás hírét jelenti nekünk. Onye Tógyer kocsubai módos gazda kedden disznókat hajtott a tenkei vásárra, ahol jó pénzért el is adta a jószágot. A mint megrakott zsebbel hazafelé ballagott a havas országuton a kocsubai temetőnél előbe ugrott két bekormozott alak. A gyanutlan embert magragadták,

s revolvert szegtek a mellének:

— Add ide a disznók árát!

Onye Tógyer rémulten szabadkozott:

— Nincs nekem pénzem, ne bántsatok. Elfiztettem a disznók árát kamatba.

Revolverlövés volt erre a felelet. A golyó a gazda füle mellett süvöltött el. Onye Tógyer most már nem gondolkozott, s odaadta pénzét a támadóknak, a rablók Tenke felé elmenekültek. A vakmerő utonállókat keresik a csendőrök.

HIREK

Kolozsvár, decz. 30.

— **A néprajzi muzeum felügyelőbizottsága szombaton gyűlést tartott.** Számos oly intézkedés történt, melyek alkalmasak, hogy városunknak ezt a legértékesebb látnivalóját, a közönségnek hozzá férhetővé tegyék. További intézkedésig ugyanis *hétfőn és csütörtökön* a muzeumot *ingyen* lehet ezután megtekinteni, míg különben a belépődíj 1 korona, gyermekek számára pedig 50 fillér vasárnap kivételével, amikor csak a díj felét szedik. A választmány tagjai ilyen jegyet csak egyszer kötelesek váltani s annak alapján egész évre szóló díjtalan jegyet kapnak; hasonlóan az Eke tagjai is, félárú jegyet. Ugyancsak ilyen kedvezményt kaptak az egyetemi hallgatók is, egyetemi igazolójegyük előmutatása esetén. Nagyon helyeseljük, hogy a muzeumot melylyel Kolozsvárt értékben, gazdaságban és *hozzáférhetőségben* csak a 48-as muzeum vetekedhetik, a közönségnek ily kedvező feltételek mellett teszik hozzáférhetővé; esupán az iránt vannak aggodalmaink, hogy épen vásár napjaira tették a látogatást ingyenessé. Ez iránt is csupán a muzeum anyagi érdekei tekintetében. A muzeum anyaga igen gazdag ugyan, de kereténél fogva ugyszólván kimeríthetlen; a további gyűjtésre pedig pénz kell, nem is szólva a fenntartásról s a már is szűk helyiségről.

Nem tudjuk ugyan, hogyan van ellátva a Muzeum pénzügyileg; de ehelyett valami más kedvezményt a bevételek érdekében helyesebbnek tartanánk.

— **Városatyák választása.** A belmonostori és kétvízközi választókerületekben megüresedett egy-egy városi bizottsági tagságra a választás tegnapielőtt folyt le. A belmonostori választókerületben a választást Merza Lajos elnök és dr. Sárkány Lajos helyettes elnök vezette, a kétvízközi kerületben pedig a tisztet Pollák Lajos elnök és B. Bak Lajos helyettes elnök töltötték be. A belmonostori kerületben a választók egyhangulag Tanács József gyógyszerészt választották meg, a beadott 184 szavazattal. Tanács József megbízatása 1903. év végéig terjed. — A kétvízközi kerületben erős küzdelem volt a három komoly jelölt: B. Bak Lajos, Nagy Lajos és Pál György között. B. Bak Lajos kapott 133, Pál György 131, Nagy Lajos 111 szavazatot. E szerint B. Bak Lajos két szavazattöbbséggel megválasztott. Az új tag megbízatása 1906. év végéig terjed. E választásokat 15 nap mulva az igazoló-választmány átvizsgálja s az eredményhez képest a két új tag megválasztását igazolja.

— **25 éves jubileum.** A kolozsvári aut. orth. izraelita hitközség által a Glasner Mózes főrabbi tiszteletére rendezendő jubileumi ünnepséget f. hó 31-én fogják megtartani. — Az ünnepélyt a talmudisták rendezik.

— **Betörés.** Hosszu-utca 10. szám alatt Hlausik József lakására tegnap délután ismeretlen tettesek betörték s onnan a Kolozsvári Takarékpénztárnak egy 127 koronás betéti könyvecskét, 3 drb. arany gyűrűt és 40 kor. készpénzt loptak el. 40 korona bankjegyet a tolvaj véletlenül benne felejtett a zacskóban; csupán a súlyosabb ércpénzt vitte el, amely könnyen kihullott, míg a papírpénz fennakadt. A szegény munkásembert valamely ismerős egyén lophatta meg. A nyomozás folyik.

— **Ingyen kenyér.** Ingyen ke-

TÁRCZA.

Matyókék szerencséje.

A „Kolozsvári Ujság” tárczája.

Irta: Révész Béla.

A munkások körülfojták a gyermeket, dermedten néztek a halovány arcára.

A flukska szemeit szürkés hályog takarta, melyek meg-megremegtek, a mint a gyermek, maga is megrémülve mozgatta szemgolyóit, hogy lásson.

Egy öreg munkásasszony biztatta a flukskát.

— Pistike dörzsöld a szemeidet, boszorkány szállt rá azg-szaka, köpj ki háromszor e y-másután, elmulik az igézet.

A munkások elfogódva néztek a szenvedő flukskát, a mint az sirásra fakadt és csak ki-

csiny teste rázkodott meg belé, a könnyeket fölitta a hályog.

Mélységes fájdalom lopódzott a szívükbe, száználmas sorsokat felejtette velük a szánalom, mit a gyermek iránt éreztek. Mind a közelébe igyekeztek, czírogatták, becézgették.

— Ne félj Pistike, éjszaka van mostan, nem láthatsz.

— Ne ríjjon Matyókné, egészséges lesz a gyermek, mint a makk.

— Hát az ura, a fia, hol jár ilyenkor.

Az élet kegyetlenségeitől megkínzott emberek a szelidszóval éltek, vigasztaltak, bánatot éreztek és lelkükben együtt könyyeztek a szerencsétlen Matyóknéval.

II.

Matyókék szomorkodtak és éheztek; egészen addig azidőig mignem egyik kietlen este Ma-

tyók András így szólt feleségéhez.

— Munkát már látom nem kapunk, sem én, sem a János gyerek, a grajzleros nem ad tovább hitelbe, azt mondta, nem megy miattunk tönkre, anya is az éhezéstől halódik, orvossgot sem tudunk neki venni; ha pedig már ránk tette az Uristen a kezét, legyen a Pistike a megmentőnk, állj ki vele anyjuk a népes utcára, a kinek jó a szíve megindul a gyermek szerencsétlenségén és megélünk abból, a mig dologba nem állunk.

Matyók András elkecserevedve mondta ezeket a szavakat, a sőtét szobában neszteien csönd támadt, melyet innentől nem zavart meg semmi, a nyomorgó család nyugovóra tért.

Reggeli időben Matyókné, az almáriomból elékereste Pistike ünnepi ruháját, ráadta, sápadt

arczoekáját tisztára mosta, sárgás haját gondosan lekefélté — és a család elindult a szokatlan utra.

Kivezették az utcára a világtalan gyereket, az apja az egyik kezét fogta, az anyja a másikat. A flukska arcára rá-tűzött a napsugár, a meleg csóktól megrezzent fakó arczbőre.

A házak előtt már künn ólalkodtak az emberek, folytatva a kesergést hol tegnap elhagyták.

Előttük mentek el Matyókék a gyerekekkel, oda is kiáltottak a botorkáló csoportra:

— Szomszédasszony, hová viszik a gyereket?

Matyókné nem akart szólni semmit, hallgatott, de aztán haraggal tört ki belőle a szó:

— Koldulni.

Férfiak, asszonyok egyszerre támadtak Matyókékra.

(Folytatása következik.)

 Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4. szám. Legalkalmasabb Karácsonyi ajándékok. 400 drb. Fiu ruha 3-8 évesig drbja csak ez alkalomra 2 forint.

nyerre és fára ujabban beérke-
zett adományok: A kolozsvári
ipari szakiskola tantestülete 10
kor., dr. Orendi Gyuláné 5 kor.
B. Bak Lajos gyűjtése: B. Bak
Lajos 20 kor., B. Bak Lajosné
10 kor., B. Bak Bálint, B. Bak
Sándor B. Bak Imre 1—1 kor.
Összesen 33 kor. Gr. Wass Ot-
ília 10 kor., Réti Sándor ruha-
árától 15 drb. kalap. Fogadják
a nemeslelkű adakozók a szegé-
nyek nevében halás köszönetün-
ket. A bizottság.

— **Adomány a siketnéma inté-
zet javára.** Deési Albert m.-szo-
pári nagybirtokos, vármegyei bi-
zottsági tag 100 kor. adományt
küldött Kossuth Lajos 100 ik
születésnapjának emlékére. Fo-
gadja a nemes szívű adakozó ez-
t is az intézet felügyelő bi-
zottságának s a szerencsétlen
siketnéma gyermekeknek halás
köszönetét.

— **Ingyen kenyér.** A kolozs-
vári fodrász-segédék Karácsony
másodnapján rendezett tea-esté-
lyéből 14 kor 40 fillért juttattak
az ingyen kenyér javára. Ez
összegben adományaikkal tiszte-
letjegyük kiváltása cziménhozzá-
járultak az alábbiak: Nagy Gá-
bor 3 kor., Hutter Gerő, Kopár
Gerő és Simon Gyula 2—2 kor.
dr. Albert Sándor és Czáp Jó-
zsef 1—1 kor.

— **Bányászerezésatlenség.** Az
oroszországi Annaszénbányában
a napokban tűz ütött ki, minek
következtében 80 bányász az
aknában odaégett. Husz mun-
kásnak sikerült megmenekülnie.

— **Családi dráma.** Budapest-n
Novák Ferencz iparos tegnap
reggel megleste a tőle elváltan
élő Klimek Lidiát, kérte az ass-
zonyt, hogy jöjjön hozzá vissza.
Az asszony kijelentette, hogy
szülei kitagadnák, ha ezt meg-
tenné. Erre Novák revolvert rán-
tott elő s az asszonyra lőtt, a
ki megsebesült, de nem halt
meg. Novák halántékon lőtte
magát és szörnyen halt.

— **Egy előkelő és jó megjele-
nésű férfiú** ajánlkozik 900 ko-
rona óvadékkal utazó ügynök-
nek. Megkereséseket január 3-ig
kér Hirsch Mór, Jókai-utca 2.
szám, II. emelet, czímen.

— **Olvasóink figyelmébe!**
Aki hirdetéseink alapján va-
lamit vásárol, vagy rendel,
kérjük, hogy a megrende-
lésnél lapunkra hivatkozni
sziveskedjék, mert akkor ar-
kedvezményben részesül.

Skizzek.

A Parnasszús felé.

Karácsonyi mellékletünkben
kimaradt az a cikk, amely
azokról szól, kik e melléklet
által a közönségnek páratlan
művelzetet okoztak. Ne méltó-
tassanak tévedésben lenni:
nem az írókról van szó, hanem
a szedőkről. Vagy nem övék-e
a legnagyobb érdem abban,
hogy olvasóink a mellékletet
megkaphatták? Bizonyosan igen;
és bizonyosan megérdemlik ok,
hogy a közönségnek őket be-
mutassuk.

Kezdjük azon, aki mindnyá-
junk fölött a legnagyobb ur:
a mettőr. Csak ő neki van ama
joga, hogy velünk rendelkezék,
s ha ő megjelenik az ajtóban,
ösztönszerűleg nyulunk mind-
annyian tollhoz... Tudjuk,
hogy ajkairól az annyiszor hal-
lott rémes igék fognak elhang-
zani: „kérek kéziratot”. Külön-
ben nős, két gyermek atyja, 30
éves és vörös nyakkendőjében
a tü hangosan követel: „jogot
a népek”.

László ur, a cziczéro keze-
lője — és a legérdekesebb fej-
tulajdonosa. Rendezett vallási
viszonyai daczára sincs szeren-
cséje a nők körül és a huszon-
egy körül. De ezen kalandjai-
ról diszkrétan hallgat.

János a legvékonyabb és leg-
hosszabb tagja e névtelen hő-
söknek. Bajos kitalálni, hol fér-
het meg benne anynyi idealiz-
mus, amennyi tényleg van.
Egyforma lelkesedéssel szed
színház és művészetet, hirt és
entrefilet-t; egy-orma lelkesé-
déssel és egyformán — sajtóhi-
bával...

Frigyes a Goethe nyomain
halad: kedveli a több világos-
ságot s ezért gyakran van illu-
minált állapotban. — Ilyenkor
szokta a pesti lapoknak megte-
lefonálni azokat a rémes szen-
zációkat, amelyeknek egyetlen
hibájuk, hogy csak az ő lázas
képzeletében történtek meg. Ta-
lálékonyága azonban ilyenkor
egyszerűen nagyszerű. A Pesti
Hirlappal például erőnek ere-
jével el akarta hitetni, hogy a
Kossuth-banderium egyik veze-
tője városunk egy igen tekin-
télyes külsejű ellenzéki centum-
páterje volt, a ki arról híres,
hogy „... itt vagyok én!”

Most még az lenne hátra,
hogy — híres példák nyomán,
— közölök valaki írjon le en-
gem. Hanem erre egyik sem
vállalkozott s így a közönség
kénytelen ennyivel elégedni
meg.

Bébla.

Színház és Művészet.

Tell Vilmos, Schiller egyik leg-
gyengébb színművét elevenítette
föl az igazgatóság a tegnap este.
Évek hosszú során nem zavarta
a közönséget ez az öt felvoná-
sos és kétszerannyi apró jele-
netekre földarabolt történet, a
mely tegnap megjelent, hogy a
közönséget bővebben informálja
színházunk silány állapotáról.

A szél viharában hajlongó
schvejcezi hegyekhez méltóak
voltak a nagy szabadsághősök
személyesítői is, a kik tegnap
este mindanyian a kardalnokok-
ból kerültek ki. Szomorú álla-
pot.

Szakács (Tell Vilmos) művé-
si játéka volt az egyedüli, a
mely tapsra ragadta a közönsé-
get és hétszer hozta a lámpák
elé.

A darabra nézve ezzel a gon-
dolattal távozott a kevés közön-
ség „Resquiescat in pace”.

Darabváltozás. Kassai reked-
sége miatt a mára hirdetett —

Szevillai borbély — előadását
későbbre kellett halasztani s he-
lyette Csiky Gergely színműve
az — Örök törvény — kerül
színpadra. T. Halmi Margit, Laczkó
Aranka, Palotás Piroska, Gál
Janka, Szakács, Dezséri, Papp,
Tompa, Mátrai és Megyeri igaz-
gató lesznek az előadás fősze-
replői.

Színházi műsor:

Szerda: Lumpáczius.
Csütörtök: d. u. A csókon szer-
zett vőlegény.
este: II. Rákóczy Fe-
rencz fogsága.
Péntek: A doktor ur.
Szombat: A doktor ur.
Vasárnap: d. u. Karácsonyi
álmom.
este: A doktor ur.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona-árak:

A tegnapi hetivásáron a ga-
bonaárak a következők voltak:

	kor.	fill.	kor.	fill.
Buza	—	—	14 40	16 —
Rozs	—	—	11 60	12 —
Ó-törökbuza	—	—	13 60	11 40
Uj-törökbuza	—	—	11 —	10 80
Takarmány-árpa	—	—	10 80	11 —
Árpa jobb	—	—	11 80	12 —
Zab	—	—	11 60	11 —

értve mind m. mázsánként, vag-
gon áru és a helyi vasut állo-
másnál átvéve.

Szerkesztői üzenetek

Dr. urnak. Helyben. Beküldött köz-
löménye lapunk mai számából tértá-
ny miatt kiszorult. Holnap azonban ok-
vetlenül közöljük.

F. A. urnak. Helyben. Sokszor mon-
dunk már ezen a helyen, hogy verseket
nem közlünk.

O. Gy.-nek. Helyben. Szíves megem-
lékezéséért fogadjuk köszönetünket.

T. Gyula urnak. Helyben. A mi la-
puk nem arra való, hogy ott az em-
berek egymás adósságait beszédjék.
Ha azonban hasonló közleményt kíván
a T.-hez, akkor aláírva olvashatóan
küldje be a kiadóhivatalba s akkor a
nyilttéri rovatban az ön felelőssége
mellett közölni fogjuk.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, kedd decz. 30 án.

Örök törvény.

Színmű. Irta: Csiky Gergely.

Kezdeté este 7 órakor.

REGÉNY.

A radocai boszorkányok.

Irta: Koncz Béla.

(5.)

— Tizenhat esztendővel ez-
előtt — szólalt meg az öreg
Radoczaik — a mikor utolsó
lobbant a magyar szabadság-
harcnak tüdőklő fényű csil-

laga, a mikor a tulnyomó ellen
könyörtelen, vasmarkokkal kez-
dette fojtogatni mindazokat, a
kik még azt a hulló csillagot
is imádni tudták, egy csapat,
egy csüggedt, szomorú kis csa-
pat menekült dél felé.

Nem gyávaságból, nem a ha-
lál félelmétől futott, óh nem le-
ányom, hiszen mindannyian, a
kik ott voltunk szembenéztünk
már a halállal nem egyszer.
Éreztük fagyasztó lehet Bra-
nyieskónál, Isaszegnél és min-
denütt, a hol csak szegény, ma-
gyar hazánk szabadságát össze-
tiporni akarták.

Nem törpe lelkek menekülése
volt az, hanem a remény, a jö-
vőben való bizalom, hogy ta-
lán még minden jóra fordulhat,
a honfiúi érzés vigaszt, enyhet
és oltalmat kereső bolyongása.
Nó meg aztán édes Ilonkám,
az élethez is kötött még valami
mindannyiunkat. Nem csak fér-
fiak kerestünk menedéket ide-
gen földeken, voltak velünk ass-
zonyok, leányok, gyermekek.
Ott volt a te édes jó anyád,
apád is, a kik csak az előtt há-
rom fél évvel vették el tőlem
a házasság szent áldásait, a
kik mézes heteiket nem puha
fészekben, hanem csatamezőn,
ott a halál közelében, ágyudó-
rej, puskaropogás és kardesat-
togás folytonos zenéje mellett
élték keresztül. Oh leányom,
ha láttad volna azt a meny-
asszonyt, a kinek homlokán
mirtuszkoszoru helyett honvéd-
sipka díszlett, ha láttad volna
azt az asszonyt, a ki kényel-
mes otthon helyett vészcsa-
tamezőkön találta föl minden
boldogságát hősiiesen követve
férjét és osztoszkodva vele min-
den veszélyben, minden szenved-
ésben, ha láttad volna azt az
anyát, a ki utolsó pillantásával
is szegény hazánk felé tekin-
tett és utolsó sóhajával azt sú-
togta felém, — térj vissza, térj
vissza a gyermekemért! Az édes
haza mégsem idegen, — óh le-
ányom, ha mindezeket láttad
volna, talán nem jöttek
volna ajkaidra előbbi szavaid
és nem remegnél a a jövőtől,
ha a megpróbáltatások ezer ve-
szélye is támadná megszivedet,
lelkedet!

Föllelkesegett az ősz Rado-
czai Bálint és égő szemeiben
az emlékezés könnycseppje csil-
lámlott.

— Én édes jó anyám! —
sóhajtott föl Ilonka a gyermeki
szeretet egész melegével és köny-
nyes szemeivel az égre tekin-
tett föl, mintha e pillanatban
ott látná fönt azt az áldott
lényt, a ki örökre ismeretlen
maradt előtte.

— Folytassa, folytassa, édes
jó nagybácsi — kérte aztán az
öreg Radoczaik halásan eszokolva
meg a kezét.

(folytatása köv.)

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

Férfi Téli kabátok 10 frtől.
Öltönyök 8 frtől.
Utazó Bunda 35 forintól.

Bőrös kabátok 10 frtől.
Dán Bőr kabát 25 frtől.

Réti Sándor

